

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Petri Leurenii Societatis Jesu, SS. Theologiæ
Doctoris, & SS. Canonum Professoris Vicarius Episcopalis,
Sive Tractatus Quaternarius Per Quæstiones & Responsa
Canonica Deductus**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1708

205. An exigere possit subsidium charitativum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74203)

percuttor Clerici) iurisdictione Vicarii quod ad causas etiam jam captas suspenditur. Item sicut Episcopo mortuo non potest Vicarius illius causas eo vivente captas perficere, ita nec substitutus Vicarii causas captas ante eius excommunicationem, Laym. l. c. Sbroz. cit. n. 7. citans quamplurimos. Et ratio est, quod sicut eandem iurisdictionem idemque tribunal cum Episcopo habet eius Vicarius, ita quoque cum Vicario eandem iurisdictionem, idemque tribunal habeat Subvicarius seu substitutus ab eo. Verum tamen contrarium dicendum videtur, ubi istiusmodi Subvicarius seu substitutus iurisdictionem suam non haberet immediatè à Vicario, sed ab Episcopo ipso, cujus nomine ministeriali solum operà & nominatione Vicarii substitutus esset, ut satis indicat Laym. loc. cit. & expressè Sbroz. l. c. n. 14.

3. Respondeo ad tertium: Delegatus solum à Vicario, cum habeat iurisdictionem, ut dictum, distinctam à iurisdictione delegantis, excommunicato Vicario delegante, etsi re integra adhuc post excommunicationem Vicarii delegantis, delegata sibi iurisdictione uti non possit, re tamen amplius non integra, sed jam cæpta ante excommunicationem, perficere eam potest. Quemadmodum enim morte delegantis delegati iurisdictione extinguitur, si res integra sit, non item si causa jam cæpta sit; ita etiam extinguitur seu suspenditur iurisdictione delegata per delegantis excommunicationem, quæ quasi mors civilis est, ubi res integra est, secus si non est. Laym. loc. cit. num. 11. citatis pluribus.

PARAGRAPHUS XII.

De Potestate Vicarii circa functiones Canonicales.

Quæstio 203. Num Vicarius possit intervenire Capitulo, habeatque vocem in Capitulo?

1. Respondeo primò: Vicarius generalis, dum est Canonicus, intervenire potest Capitulo. Sedere autem debet & dare votum suum in loco suo Capitulari, habito respectu ancianitatis & dignitatis canonicorum. Ventrigl. tom. 2. annot. 14. §. 2. n. 14. citans Abbat. conf. 21. vol. 1. Grilenz. conf. 121. n. 5. Barbof. de Can. & dignit. c. 35. n. 13. Et si tractandum est negotium pertinens ad ipsius aut eius Episcopum, debet exire ex Capitulo. Pignat. consult. 154. n. 6. Ventrigl. l. c. Sic decisum testans à S. Congreg. præposit. negot. Episcoporum. & Regularium. 17. Jan. 1584.

2. Respondeo secundo: Quod si verò Canonicus non est, intervenire non debet Capitulo, etiam absente Episcopo. Ventrigl. loc. cit. n. 15. Pignat. cit. n. 6. unde Canonici illum admittere non tenentur, etsi possint, prout declaravit S. Congregat. in Ameriens. 24. April. 1632. teste Ventrigl. l. c. & quem citat, Barbof. l. c. n. 12. & seq. nisi tamen de consuetudine vel alio jure speciali id ei compereret. Pignat. l. c. Verumtamen, si Canonici tumultuarentur in Capitulo, tunc ad sedanda scandala legitime intervenire posse Vicarium, & Canonicos teneri illum admittere, etsi dare non possit votum, sed solum assistere repellendo scandala, rationi consonum esse, & sic se vidisse servatum in praxi, ait Ventrigl. Unde jam etiam multò minus Vicarius ratione officii sui convocare potest Capitulum. Pignat. cit. n. 6. aut etiam prohibere ejus vocationem, nisi fortè, ubi urgente causa iusta id posset Episcopus. Pignat. l. c. n. 5.

Quæstio 204. Vicarius Episcopi Canonacus quid possit quoad lucrandos fructus canonicatus & distributiones quotidianas?

1. Respondeo ad primum: Vicarium Episcopi Canonicum ratione hujus officii sui excusari à residentia, & in absentia facere fructus sui Canonicatus suos. Sbroz. l. 1. q. 43. n. 4. citans c. ad audientiam, & c. de cesero. de cleric. non resident. Rebuff. in pr. benef. tit. form. Vicar. n. 5. Alphonf. Carmonenf. tr. de incompat. benef. c. 10. n. 5. & 16. p. 1. nisi fortè, ut ijdem, consuetudo esset in contrarium; in quo tamen casu non incurrere illum adhuc poenam privationis beneficii tenent ijdem.

2. Respondeo ad secundum primò: Vicarium Canonicum sub prætextu officii & servitii Vicariatus absentem à choro non lucrari distributiones quotidianas, Sbroz. l. c. n. 3. citans Carmonenf. ubi ante. Ventrigl. l. c. n. 13. citans Garc. in addit. 3. p. c. 2. n. 348. Barbof. de Canon. & dignit. c. 24. n. 6. Meroll. Th. mor. p. 3. disp. 7. c. 6. dub. 6. n. 50. Idem tenet Pignat. tom. 3. conf. 64. n. 21. ubi, quod si Vicarius sit Canonicus, non poterit distributiones percipere, nisi sedeat & incedat in loco suo cum habitu canonicali, & quando vult præcedere Canonicis, debet habitum Canonicalem deponere, & tunc non potest percipere distributiones, prout pluries resolvit S. Congregat. Rituum, præsertim in Calagurit. 2. Aug. 1603. in Sutrin. 26. Aug. 1599. &c. adeoque multò minus, ubi abest à choro; quia, ut idem Pignat. ibidem, nullum jus habet ad percipiendas distributiones tanquam Vicarius, sed tanquam Canonicus, & ideo debet interesse. Quin & in hoc, nempe ut absens ratione Vicariatus percipiat distributiones, nullam eidem suffragari consuetudinem etiam immemoriam, tradit Ventrigl. l. c. citatis ijdem AA. Item Pignat. l. c. n. 23. & 24. eò quòd, ut Ventrigl. Vicarius non inserviat Ecclesiæ, sed Episcopo, ac proinde non habeat justam causam absentia. Contrarium tamen ex Carmonenf. sentit Sbroz. cit. n. 3. in fine.

3. Respondeo ad secundum secundò: Neque etiam Vicarius Episcopi residens consequi debet distributionem duplicem, unam tanquam Vicarius, alteram ut Canonicus. Sbroz. cit. l. n. 2. citans Butrio & Aret. in c. cum olim. Ferret. conf. 327. nu. 4. Milis. in repertor. v. distributiones, &c. sequitur ex dictis. Quamvis etiam hoc in puncto standum esse consuetudini ex eodem Ferreto dicat Sbroz. quòd ad hanc materiam distributionum vide meipsum in Foro Benef. p. 1. q. 404. n. 9.

PARAGRAPHUS XIII.

De Potestate Vicarii circa aliqua miscellanea.

Quæstio 205. Num Vicarius exigere possit subsidium charitativum?

Respondeo: Id eum nec imponere posse sine speciali commissione Episcopi (intellige in casibus, ubi id potest Episcopus, nempe ex causa manifesta & rationabili, v. g. quando Episcopatus est gravatus onere debitorum, vel est tenuis seu insufficientis ad congruam Episcopi sustentationem, vel quando vult ire ad Concilium, ad Papam, uti de his Sbroz. l. 2. q. 47. n. 3. juxta c. cum venerabilis. de religiosi domib. c. conquerente. de off. ordinar. quos textus & plures alios citat ibidem Sbroz.) Idem Sbroz. l. c. n. 6. citatis pluribus. Ventrigl. l. c. §. 1. n. 44.

Pax

Pax-Jord. l. 12. tit. 1. n. 229. Barbof. de potest. Episc. allegat. § 4. n. 122. citans Bellenzin. tract. de subsid. charitat. q. 11. per totam. Anchar. cons. 60. n. 2. ubi dicit, Vicario Episcopi commissam esse jurisdictionem, non autem exactionem debitorum. Cui & rationem etiam addit Sbroz l. c. n. 7. quod Vicarius Episcopi agere & experiri possit ac si esset procurator, ut Jo-Aud. & Hostiens. in c. petito. de procuratorib. & quod Vicarius esse possit in iudicio & extra agendo & defendendo sicut procurator; procurator autem similia exigere non possit; ergo nec Vicarius similia Episcopo debita.

Quest. 206. Num Vicarius tertiam partem fructuum prebendarum convertere possit in distributiones.

Respondeo videri id posse Vicarium, & quidem sine speciali mandato Episcopi, loquendo de capitulis non exemptis, secus de exemptis. Et sic sentire videtur Fagn. in c. quoniam. de offic. delegati. n. 25. ubi: An possit Vicarius, qua Episcopo, etiam tanquam Sedis Apostolica delegato, committuntur per Trident. Sess. 21. c. 3. (Statuit autem ibi Tridentinum, ut in Ecclesiis tam Cathedralibus quam collegiatis, in quibus nullæ sunt distributiones quotidianæ, vel ita tenues, ut verisimiliter negligantur, tertiam partem fructuum & quorumcumque proventuum & obventionum, tam canonicarum, personarum, portionum & officiorum separari debere, & in distributiones quotidianas converti, quæ inter dignitates obtinentes, & ceteros divinis interessentes proportionaliter juxta divisionem ab Episcopo, etiam tanquam Sedis Apostolicæ delegato, ipsa prima fructuum deductione faciendam dividantur] videtur distinguendum. Nam aut agitur de capitulis exemptis, & non potest; quia hæc facultas ante Concilium Episcopis non competebat, & ideo opus specialis delegatione; aut agitur de capitulis non exemptis, & potest; quia Episcopi hanc potestatem habebant de jure communi quo ad capitula iis de jure ordinario subiecta, ideoque concilium hoc loco utitur dictione illa etiam que innuit, Episcopum debere aliquando procedere jure delegato, id est, respectu exemptorum; sed tamen posse etiam aliquando procedere jure ordinario, quod verificari non potest, nisi in non exemptis. Ita ille. Fundatur hæc responsio in eo, quod quæ Episcopo competunt jure ordinario (qualiter ei competere non delinunt, quod in iisdem quoque ut delegatus Apostolicus vi commissionis sibi à Tridentino factæ procedere queat) transeant in Vicarium ex commissione generali Vicariatus, nisi sint forte casus adhuc specialiter in jure excepti, juxta dicta sæpius supra. Quod minus tamen sine speciali mandato Vicarius facere possit dictam conversionem & divisionem, saltem respectu Ecclesiarum Cathedralium videtur obtinere consuetudo, vel forte etiam censeri illud ipsum ex arduis, quæ licet ordinario jure competant Episcopo, transire tamen non censentur in ejus Vicarium sine speciali commissione.

Questio 207. Num Vicarius deferre possit juramentum canonicæ purgationis.

Respondeo dictum juramentum (quod sæpe solet deferri reo, quando accusator non satis probat, etiam si reus ipse nihil probaverit, nec ad sint indicia ad torturam contra reum sufficientia,

P. Lenren. Vicarius Episc. Tract. 1.

ut Sbroz. l. 2. q. 167. n. 1. ex Jul. Claro in prax. crim. §. fin. q. 63. vers. solet etiam. Bertach. de Episc. l. 4. p. 1. tit. de Vicar. Episc. n. 12. in fine.) deferre nequit Vicarius sine speciali mandato. Ventrigl. Tom. 2. annot. 14. §. 1. n. 40. Barbof. de potest. Episc. allegat. § 4. n. 109. Pax-Jord. l. 12. tit. 1. n. 212. est enim delatio hujus juramenti meri imperii; Sbroz. l. c. n. 2. citans Speculator. tit. de jurisd. omn. Judic. in v. secundum Canones & Bertach. ubi ante. & cum his Pax-Jord. l. c. quæ autem sunt meri imperii expediri nequeunt per Vicarium sine speciali mandato, Sbroz. l. c. n. 3. uti & l. 2. q. 56. ex professo juxta c. 2. de off. Vicar. in 6. & ibi DD.

Questio 208. An Vicarius restituere possit in integrum.

Respondent passim AA. negativè, nempe quod non comprehendatur restitutio in integrum in generali mandato, adeoque eam facere nequeat Vicarius sine speciali mandato. Pirh. ad tit. de off. Vicar. n. 57. Ventrigl. l. c. Barbof. l. c. n. 108. citans Sanch. de matrim. l. 2. d. 40. num. 12. Sbroz. l. 2. q. 35. n. 4. Verum tamen contrarium tenere videtur l. 3. q. 13. ubi hanc materiam ex professo tractat, dum pro absolute affirmativa n. 1. citat Cardin. in clem. 2. de rescrip. n. 8. Bertach. de Episc. l. 4. p. 5. q. 27. n. 67. tit. de Auctor. Episc. circa Judic. Abb. in c. ex literis de restit. in integ. n. 11. & plures alios, ac dem n. 2. subdit rationem, nempe quod Ordinarii, qui habent jurisdictionem cum administratione, possunt concedere restitutionem in integrum; Vicarius autem Episcopi habeat jurisdictionem ordinariam cum administratione, ut probatur ex c. petito de procur. & c. in nova. 16. q. 7. ubi de Vicariis: quod in Administrationibus associantur Pontificibus. Idem tenet Laym. in c. causa. de restit. in integ. n. 2. Ubi: qui ordinariam jurisdictionem cum administratione, ideoque imperium aliquod habent, ut Episcopus, Vicarius generalis, & Prælati omnes Ecclesiastici, in integrum restituere possunt, quia exercent officium nobile. Restitutio enim in integrum ut idem Laym. l. c. n. 4. est actus imperii mixti ex nobili officio Judicis proveniens. Laymannum iisdem ferè verbis sequitur Pirh. ad tit. de in integ. restit. n. 62.

2. Ampliat hanc doctrinam Sbroz. l. c. n. 3. ut locum quoque habeat in Vicario foraneo, qui est delegatus ad universitatem causarum, & is non tantum cognoscere de causa restitutionis in integrum, sed & eam concedere possit, citat pro hoc Abb. in cit. c. causa. n. 7. contra Sfort. Odd. tract. de restit. in reg. p. 1. q. 33. a. 22. n. 154. & alios, quos citat. n. 12. est enim & dicitur talis Vicarius Foraneus delegatus ab Episcopo. Sbroz. cit. n. 3. causa vero restitutionis in integrum [ut dicitur. c. causa.] coram Judicibus ordinariis ab eis tractari poterit & finire; sive hoc ipsum delegatis specialiter demandatum fuerit, sive in commissionis negotio contigerit incidere hujusmodi questionem. Adeoque multo magis à tali Judice ordinario delegatus ad universitatem causarum, si habeat administrationem rerum in territorio aliquo, de causa restitutionis in integrum principaliter cognoscere potest eamque concedere, licet ea illi specialiter commissa non fuerit. Idque, quia delegati ad universitatem causarum æquiparantur Judicibus ordinariis, ita ferè Laym. & ex eo Pirh. l. c. citantes Bart. in l. ult. c. ubi & apud quæ cognit. in integ. restit. & c. n. 4. Secus est de Judicibus, etiam ordinariis, qui

ad